

Årsberetning 2024

Året 2024 gik hurtigt og med mange store opgaver. Som i 2023 er naturbevarelse og klimaindsatser virkelig kommet på dagsordenen. Og med vedtagelsen af "Den Grønne Trepert" efterspørges medlemmer til mange nye og store opgaver. Vi har brug for alle de frivillige, der magter at deltage i møder med andre grønne organisationer og kommunale og statslige samarbejdspartnere. Den efterspørgsel fortsætter ind i de kommende år.

Bestyrelsen har som vanlig afholdt møder, planlagt foredrag og undervisning, gennemført ture med fugleinteresserede, deltaget i forskellige grupper, støttet op økonomisk om store DOF, i en svær tid. Mødevirksomhed:

Bestyrelsen har afholdt månedlige møder bortset fra i juli måned.

Generalforsamlingen i 2024 blev afholdt i marts måned.

Forårets repræsentantskabsmøde fandt sted i Ringsted og fugleturen i den forbindelse gik til den nærliggende Gyresting Sø, der huser både Fiskeørn og Havørn, Lille Flagspætte kiggede forbi, da vi var der. Efterårets møde fandt sted som altid på Dalum Landbrugsskole.

Der er afholdt flere møder med Naturstyrelsen, som nu hører ind under Ministeriet for Grøn Trepert. Caretakerne på Kalvebod Fælled har i 2024 gennemført fugletælling. Der var kun positive tal fra optællingen, der viste at Kalvebod Fælled er blevet et af de bedste områder for vadefugle. Samtidig er området et godt rastested for overvintrende rovfugle og for andefugle. Det har afstedkommet en del debat, at det er politisk vedtaget, at hele området skal være bynær nationalpark. Det kan medføre, at området springer i skov, hvis det skal drives som andre nationalparker. I slutningen af året indløb den gode nyhed at Nordea Fonden vil stå for et nyt fugleskjul ved Klydesøen.

I forbindelse med stormflodssikring i Tårnby, Dragør, Hvidovre og København, har bestyrelsen deltaget i en møderække. De 4 kommuner arbejder sammen med staten om at finde en løsning for området. Det er store beløb, der er på tale, når man skal beskytte mod oversvømmelser. Der er meget natur i farezonen, hvis der bygges diger helt ude i vandkanten, så der er brug for erstatningsnatur eller planer, der tager hensyn til såvel vand-som land natur.

Bestyrelsen i 2024 har haft 8 medlemmer og 2 suppleanter.

Formand Ingelise Aarøe Petersen, næstformand Tue Brix, kasserer Frands Jensen, sekretær Alice Nørhede (orlov i længere tid), Torben Dyhrberg, David B. Collinge, Ask Emil Selmer, Peter Nicolai Halvorsen, Ole Vesterlund (suppleant), Christian Christiansen (suppleant).

1. Formidling af fugleoplevelser i naturen.

Ørnens dag i februar, var som vanlig en stor succes. Vi deltog to steder. Ved Hejresøen på Kalvebod Fælled med arrangement for Ørneklubben. Der var fint fremmøde af børn og deres voksne og selvom kun en enkelt ørn passerede, var der fugle nok at stille skarpt på. Ved Jyllinge Havn var der også som vanligt kæmpe fremmøde af både børn og voksne, der gerne vil opleve de store fugle i luften. Også i Jyllinge var der særligt arrangement for ørneklubmedlemmer. Fugleture for nye medlemmer blev igen i år gennemført i Ganløse Ore, men med begrænset tilslutning, til gengæld var der meget fine fugleoplevelser. Fugleturene bruges til at introducere

nye medlemmer til både DOF hovedforening og lokalafdelingen. Der fortælles om de tilbud og muligheder, der er for at engagere sig i fuglesagen.

2024 deltog bestyrelsen og caretakerne fra Kalvebod Fælled igen ved Amarminoen, en årlig tilbagevendende begivenhed, som Naturpark Amager arrangerer. Vi stod ved Villahøj og bød de vandrende på fuglefortællinger og materialer om DOF, et kik i teleskop eller en kikkert.

Småture i vores område er varetaget af turlederne fra DOFTravel -beskrivelserne og antal deltagere lægges som regel op på DOF Københavns Facebook side.
Alle ture fremgår under DOF Travel-

2.Indsamling og udbredelse af viden om fugle

Der er afholdt fuglekurser/foredrag:

I 2024 er der i foråret afholdt Fuglestemmekursus v. Jan Kiel 8 x2 timer samt fugleture til relevant fuglelokalitet / 20 deltagere. Et meget populært kursus med stor tilslutning.

I august var der 5 dages trækfuglekursus på Øland ved Jan Kiel.

Foredrag:

29-02-24 ved Henning Heltberg "Ved vi alt om almindelige fuglearter"

13-03-24 ved Hans Meltofte "Danmarks fugle gennem 200 år."

17-04-24 ved Johannes Bang "Mit liv som ringmærker"

04-09-24 Café aften- et nyt initiativ, hvor der blev vist billeder og hygget.

31-10-24 ved Anders Tøttrup "Fugletræk"

Der er givet tilskud til medlemmer til ophold- og ringmærkningskursus på fuglestationer.

Også i 2024 har vi set efter hulrugende fugle i de mange kasser i I.P. Jacobsens have på Vesterbro.

Der er givet tilskud til Fugletavle tegnet af Carl Christian Tofte ved Præstesø.

Fugletavlen ved Præstesø

DOF Kbh.s Facebook side har en stigende medlemstilgang. Bestyrelsen har valgt at fortsætte med brug af Facebook, da der ikke er et godt alternativ.

3.Beskyttelse af fugle og forbedring af deres levesteder

Det er som nævnt et øget pres på det naturpolitiske arbejde. Mange grupper er i gang med at se på, hvorledes vi kan bevare og evt. forbedre levesteder for fugle
Naturpolitisk udvalg har afgivet hørings svar i adskillige sager. Det er beskrevet under NPU.

4. Medlemmernes deltagelse i foreningens arbejde.

Dof København har ved udgangen af 2024 5797 medlemmer en stigning på 270 i forhold til 2023. FB siden har 1800 medlemmer en stigning på 100.

DOF København har også i 2024 været med i "boligbirding". Hele 34 deltager i 2024 mod 26 i 2023 i indberetningerne.

Lokalafdelingens medlemmer indtaster flittigt i DOF basen, data der bruges til at belyse op- og nedgange i fugle bestande.

Tanker for 2025.

Vi ønsker en stærk forening, hvor sammenhold og gode sociale relationer er kendetegnende og at vi gør, hvad vi kan for at få så meget fugl ind i naturen som mulig. De nye tiltag med urørt skov, naturnationalparker, lavbundslande mm. giver grund til optimisme. Men der skal også bruges tid på monitorering af indsatsen og argumenteres for, hvordan vi får den bedste og rigeste natur. Så flere aktive medlemmer er en forudsætning for at opfylde det.

Beretninger fra lokalgrupper

Årsberetning for DOF Travel 2024

DOF Travel er et udvalg under DOF København, som har til formål at arrangere endagsmå- og busture samt fuglerejser (storture) til hvor som helst i verden for alle DOFs medlemmer. Turene i 2024 gennemførtes af en stab på ca. 30 frivillige turledere. En enkelt turleder valgte i løbet af året at pensionere sig, og DOF Travel har brug for tilskud af nye turledere til alle slags ture.

Efter Covid-19-pandemien kan nu vi gennemføre alle ture uden restriktioner. Mens bus- og storture er oppe på niveauet fra før Covid-19, er frekvensen af småturene stadig en del lavere end før pandemien.

I alt blev der i 2024 gennemført 30 småture med 415 deltagere, syv busture med 282 deltagere og otte storture med 104 deltagere, dvs. et samlet deltagerantal på ca. 800. Efterspørgslen på storturene i Europa-området har været tilfredsstillende, og alle fem rejser var allerede udsolgt ved årets begyndelse. Det varierer lidt mere med de oversøiske ture. Tre blev udsolgt og gennemført, men to måtte aflyses pga. manglende tilmeldinger.

Årets turledersymposium blev gennemført 2. marts med ca. 25 deltagere. Turen gik til Skåne, hvor vi først opsøgte en stationær perleugle nær Malmø. Derefter besøgte vi nogle af de traditionelle ørneturs-steder. Selve symposiet og den efterfølgende middag foregik på Munkamöllan i Skåne-Tranås.

DOF Travels nye hjemmeside, www.doftravel.dk, introduceret i 2023, virker for det meste fint. Vi får alle de nødvendige data om deltagerne automatisk, når de tilmelder sig via hjemmesiden.

DOF Travel fonden, der i samarbejde med Internationalt Udvalg i DOF administrerer en del af DOF Travels overskud, repræsenteres af Jon Fjeldsø, Alex Rosendal, Stig Jensen, Flemming Pagh Jensen og Frands E. Jensen. Fonden har ikke holdt møder i en rum tid. De fleste penge på kontoen blev brugt til støtteopkøb i 2019, og der har været nogle år uden overskud i DOF Travel siden. På grund

af DOFs sløje økonomi for tiden, er der ikke blevet udloddet penge til DOF Travel-fonden i 2024. Det er håbet, at der igen i 2025 vil være penge at fordele til støtte til opkøb af truede naturområder.

Udvalgets "Tirsdagsvagten" har været på kontoret hver tirsdag aften i 2024, undtagen i juli og i juleferien. Ved årets udgang varetages Tirsdagsvagten af Merete Crone, Inger Filipesen, Frands E. Jensen (ansvarlig) og Ingelise Aarøe Petersen. Lars Gregersen er sygemeldt.

DOF Travel-udvalget bestod ved udgangen af 2024 af 10 personer, nemlig Christian W.

Christiansen, Frands E. Jensen, Henning Bach Christensen, Ingelise Aarøe Petersen, Leon Berthou, Lærke Drostgaard, Mikkel Holck, Morten Rasmussen, Tue Brix og Viktor Sveding. DOF Travels forretningsudvalg (DTFU) udgøres af Ingelise, Morten og Frands. Morten Rasmussen er talsmand for Udvalget, og Frands E. Jensen er kasserer. Udvalget holder møde 2. tirsdag i måneden. I april, august og december er det et fysisk møde, de andre måneder er det virtuelt, undtagen i juli, hvor vi holder sommerferie.

FEJ, 12. februar 2025

Naturpolitisk udvalg

Natur- og fuglebeskyttelse 2024. Årsberetning for Naturpolitisk udvalg og

fuglebeskyttelsesarbejdet i DOF-København.

Indledning

Beskyttelse af fuglene og forbedring af deres levesteder er en af de fire "søjler", som ifølge foreningens formålsparagraf udgør fundamentet for DOFs virke.

På lokalt plan er denne opgave lagt ud til lokalafdelingernes frivillige. DOF er høringsberettiget i forhold til Statslige myndigheder, diverse former for planlægning og forskellige slags kommunale afgørelser, og vi bliver desuden indbudt til forskellige former for dialogprocesser. Dette giver mange muligheder for at søge indflydelse men også en stor samlet arbejdsbyrde for de frivillige, der er villige til at løfte opgaven.

Mange års indsats af utallige frivillige DOF-medlemmer bærer frugt bl.a. i form af beskyttelse af størsteparten af vores vigtige fugleområder, genkomst af f.eks. de store rovfugle og gode natur- og fugleoplevelser i hobetal. Interessen for fuglene og fuglesagen rækker langt ud over DOFs medlemskreds, og der har også været markante fremgange i medlemstallet.

Desværre afspejles dette ikke i en stigende interesse for at arbejde frivilligt for fuglesagen, tværtimod. Dette udgør i stigende grad en udfordring for lokalafdelingens muligheder for at sætte aftryk på planlægning og forvaltning.

Denne årsberetning er en hyldest til de frivillige, der med deres indsats sætter et eksempel for andre.

Organisatorisk

Den formelle kompetence på området ligger hos lokalafdelingens valgte bestyrelse, der har uddelegeret ansvar til Naturpolitisk Udvalg (NPU) og andre frivillige medlemmer.

I Naturpolitisk Udvalg tilstræber vi en størrelse på 5-7 medlemmer, men de seneste år har vi været nede på 3-4. Ved årets udgang består NPU af Erling Krabbe, Peter Nicolaj Halvorsen, Torben Dyrberg og John Frisenvænge. Peter Nicolaj Halvorsen har deltaget i udvalgets møder siden maj, med særligt ansvar for Københavns Kommune. Som "øjne og ører" i de 25 kommuner har vi desuden ca. 25 lokale frivillige, hvoraf nogle dækker flere kommuner mens andre samarbejder om at dække en kommune. I årets løb har vi sagt farvel til Bo Netterstrøm i Lyngby-Taarbæk, og Stefan Stürup har bedt sig fritaget for at "vogte over" Tårnby og Dragør kommuner. Peter Nicolaj Halvorsen har afløst bortgangne Lars Nørgaard Andersen i København.

Dertil kommer andre medlemmer, der bidrager i forhold til enkelte lokaliteter eller repræsenterer DOF i brugerråd og lignende. Blandt disse kan fremhæves medlemmerne af Caretakergruppen på Vestamager og ildsjæle som Nikolaj Noel Christensen, der har et særligt forhold til Utterslev Mose, Nordhavn og Amager Fælled.

Udvalget har i 2024 holdt 5 møder: 28/2, 24/4, 27/5, 28/8 og 24/10. I forlængelse af mødet i oktober blev der afholdt møde med kommunerepræsentanter under overskriften "Temamøde om fuglebeskyttelse. Mødet i maj blev holdt hos Erling Krabbe i Ørestad og mødet i oktober i kulturhus "Hyltebjerggård" i Vanløse. De øvrige møder afholdtes sædvanen tro i "Fuglenes Hus" på Vesterbrogade i København.

Udvalget har også i 2024 været udfordret af mangel på kapacitet til at håndtere sager. Der har også været udfordringer med at finde afløsere til kommunerepræsentanter, der er stoppet i løbet af året. Mødet med kommunerepræsentanterne i oktober havde blandt andet til formål at drøfte, hvordan fuglebeskyttelsesarbejdet kan gøres mere attraktivt, så vi kan tiltrække nye frivillige. Når DOF København i årets løb er blevet kritiseret for at være for passiv i den ene eller anden sag, er det på sin vis med rette, men passiviteten har også en god grund.

Større sager i 2024

Blandt de større sager, som vi i 2024 ikke havde kapacitet til at håndtere tilfredsstillende, kan nævnes to store høringsprocesser, som blev gennemført i starten af året. Sådanne overordnede processer kræver mobilisering af flere lokalkyndige, der skal sætte sig ind i planer og datagrundlag (DOFbasen) og formulere kvalificerede indspark til processerne. Denne logistiske opgave håndteres af NPU. Foreningen har igennem årene høstet anerkendelse for høringssvar, der bidrog til at løfte niveauet og kvaliteten af planerne. Men det kræver et minimum af frivillige kræfter. I slutningen af 2023 og starten af 2024 sendte Naturstyrelsen på landsplan 52 forvaltningsplaner for arealer udlagt til urørt skov i høring. Disse blev i oktober fulgt af yderligere 59 forvaltningsplaner. Undervejs blev der også afholdt offentlige møder. Planerne indeholder mange gode forslag til græsning og forbedret hydrologi, der vil forbedre skovenes naturværdi og også fuglenes levevilkår. Af diverse Facebookgrupper fremgik det, at ridesportsorganisationerne mobiliserede kraftigt mhp. at indgive kritiske høringssvar. Temaet var ikke helt overraskende at væltede træer, vådområder og hegnede områder ikke var i deres interesse. DOF ville med høringssvar, der støtter netop disse naturforbedringer, kunne udgøre en modvægt mod denne usaglige modstand. Det blev til enkelte høringssvar, men slet ikke så mange som vi kunne have ønsket. Sagsmængden var ganske enkelt for overvældende.

Natura 2000 planlægningen kører i en fast 6-årig cyklus, med basisanalyser, Natura 2000-planer og Natura 2000-handleplaner. Basisanalyserne beskriver tilstand og artssammensætning, N2-planerne de overordnede målsætninger og handleplanerne virkemidlerne, der skal føre til målets opnåelse. I alle faser har DOF mulighed for at bidrage med indsigt i artsforekomster, trusler og forslag til målrettede forvaltningstiltag på disse steder, der omfatter nogle af de mest betydende levesteder for fuglelivet. Det kan ofte gøre nytte – ofte er planerne meget overfladiske og intetsigende.

Natura 2000-handleplaner for statsejede arealer udarbejdes af Naturstyrelsen, mens planerne for privatejede områder (f.eks. Saltholm) udarbejdes af kommunerne. Dette giver et uoverskueligt hørings-system, hvor individuelle planer blev offentliggjort på de enkelte kommuners hjemmesider på forskellige tidspunkter. En effektiv lokal mobilisering er derfor afgørende. I DOF Københavns område drejer det sig om 21 Natura 2000- områder, heraf 7 Fuglebeskyttelsesområder. Områderne berører 14 kommuner, hvis DOF-repræsentanter sammen

med andre aktive fuglekiggere i teorien burde kunne løfte opgaven. Men kommunerepræsentanterne er også kun frivillige med begrænset tid og overskud. Det lykkedes at kommentere enkelte planer, mens andre måtte undvære DOFs bidrag. Respekt for dem som bidrog!

Samtidig med, at stadig flere kommer ud i naturen og oplever fugle, synes der at være en tilbagegang iblandt dem, der er villige til at tage ansvar for forbedring af de områder, hvor man oplever fuglene. Vi trækker i høj grad på "veteraner" fra DOFs tidligere caretakerprojekt. Der er helt klart brug for nye måder at kommunikere med de aktuelle "brugere" af fugleområderne på omkring forvaltning af disse.

Det lykkedes dog på andre områder at gøre en indsats. Blandt de større sager kan de følgende fremhæves.

Stormflodssikring af København: I erkendelse af, at vandet altid finder en vej, har bl.a. Staten og Københavns, Tårnby, Dragør og Hvidovre Kommuner iværksat en samlet forundersøgelse af, hvordan de fire kommuners kyster kan sikres mod havstigninger hele vejen rundt. Der udarbejdes flere rapporter, der skitserer behov for forhøjelse af diger (sikringsniveauer), mulige løsninger, sandsynlige konsekvenser for natur, friluftsliv med videre, samfundsøkonomi og finansiering. De to første delrapporter om sikringsniveauer og tekniske løsninger er udkommet. NPU har sammen med lokalafdelingens formand og andre DOF-aktive deltaget i møder med kommunerne for at drøfte disse, i januar og juni. Løsningerne har potentiale til at udløse store konflikter omkring arealanvendelse, ikke mindst der hvor løsningerne indebærer opfyldning af kystnære havområder for at etablere fremskudte diger. Samtidig truer fremtidige havstigninger de fleste kystfugle-lokaliteter, og "status quo" er derfor ikke en løsning.

Vestamager (Kalvebod Fælled): Thomas Tümmeler Hellesen fra Caretakergruppen for Vestamager har i samarbejde med NPU udarbejdet et forslag til udskiftning af det nedslidte fugleskjul ved Sydmøllevej. Tanken er at få det finansieret via Naturpark Amagers "sponsor", Nordeafonden. Forslaget har fået en god modtagelse både i Naturstyrelsen og Nordeafonden. Sidstnævnte er kommet i modvind med flere af deres byggeprojekter på Vestamager, og de er vist glade for at få DOF som medspiller for en gangs skyld.

I de senere år har der rumsteret forslag om etablering af en naturnationalpark på Vestamager. Dette vil efter DOFs og Naturstyrelsens mening være skadeligt for den gode udvikling i området.

Den nuværende drift resulterer blandt andet i stigende bestande af flere vadefuglearter, så området nu kan regnes blandt landets mest værdifulde engfuglelokaliteter. Ikke dårligt i betragtning af den bynære beliggenhed og massive besøgstal, som hovedsageligt foregår på stier og veje. DOF har foreslået at større dele af området lukkes af for fladefærdsel i yngletiden. Dette vil være "rettidig omhu" i forhold til fortsatte stigninger i besøgstallene. Naturstyrelsen er uvillig til at ændre på beskyttelsen, og det er svært at argumentere med nødvendigheden, når fuglemængderne er i fremgang.

Den positive udvikling trues nu af planer for ændring af afgrænsningen til ekstensiv helårsgræsning, som med stor sandsynlighed vil medføre højere græsvækst og spredning af birketræer og buske, hvorfra krager igen vil kunne udspotte vadefuglereder. Den lidt hensygnende idé blev uden varsel en realitet som led i det politiske forlig omkring den grønne trepartsaftale. Nu skal vi så i gang med skadesbegrænsning. Det bliver en udfordring, da planerne allerede nød opbakning hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og dele af Borgerrepræsentationen i København.

Naturpark Amager: Naturpark Amager omfatter blandt andet Amager Fælled, Vestamager, Kongelunden og naturområderne ved Sydvestpynten. Erling Krabbe har afløst DOFs plads i naturparkrådet, der blandt andet også omfatter Naturstyrelsen, de tre beliggenhedskommuner og repræsentanter fra forskellige andre frivillige organisationer. Den eksisterende udviklingsplan skal opdateres. Friluftsrådets naturparker er ikke juridisk bindende enheder men mere en politisk ramme om større friluft- og naturprojekter. Udviklingsplanerne er derfor underordnet Naturstyrelsens forvaltningsplaner og planerne til sikring af målsætningerne for Natura 2000 området, der indgår i naturparkens afgrænsning. Men derfor kan vi godt benytte revisionen til at hæve ambitionsniveauet på naturens vegne. I den hidtidige udviklingsplan var fokus ensidigt på benytter-aspektet i afvejningen mellem benyttelse og beskyttelse. Dette ses tydeligt i det storstilede Nordeafond-finansierede projekt med byggeprojekter rundt om i naturparken. Erling Krabbe har udarbejdet et bidrag, hvori DOF foreslår indarbejdelse af målsætninger for forbedring af naturtilstanden i naturparken. Desuden ønsker vi at udviklingsplanen indeholder en tidsplan for gennemførelse af naturplejetiltag i den 5-årige planperiode.

Amager Fælled er foruden et omstridt byggeri også et fredet naturområde. Et mindre område mod syd er fredet sammen med Kalvebod Fælled, mens resten har sin egen fredningskendelse. Efter en tur i klagenævn har Københavns Kommune udsendt version 2 af et nyt fredningsforslag, der skal

samle naturarealerne ved Grønjordssøen med de hidtidige fredede dele af Amager Fælled. Nikolaj Noel Christensen og Peter Nicolai Halvorsen er vores ankermænd i denne sag. Et planlagt stiforløb tværs over de naturmæssigt mest værdifulde dele af Fælleden er i det nye forslag henvist til fremtidig dispensationsansøgning. I det første fredningsforslag var det beskrevet i kort og detaljer, hvilket gav så store naturmæssige problemer, at klagenævnet ikke kunne godkende forslaget. DOFs høringsvar bakker op om hovedlinjerne, men med afstandstagen fra stiplanerne, der i øvrigt skyldes politikerbemærkninger til det reviderede lovgrundlag for byggeri og fredning ("affredningsloven").

Når fredningen er endelig godkendt, er det i øvrigt planen at ophæve de særregler, der som det eneste sted i Danmark undtager søer, mose og enge i Ørestaden fra beskyttelse efter Naturbeskyttelseslovens §3. Denne nye beskyttelse vil dog i praksis være uden betydning, da bestemmelser i fredningsforslaget ophæver dispensationskravet og giver plejemyndigheden – Københavns Kommune – ret til at forvalte naturtyperne i overensstemmelse med en plejeplan. Det vil kun være ved revisioner af denne, at naturtilstandsændringer kommer i offentlig høring med klageret. Sådan er det i øvrigt allerede i den eksisterende fredning.

Øresund og Køge Bugt: I årets løb har der været drøftelser om udpegning af Øresund som en ny marin nationalpark. Herunder også, om Køge Bugt skulle inkluderes. Dette blev en realitet med den grønne trepartsaftale. Udfordringen bliver så, hvordan man giver et så forstyrret og påvirket område en tilstrækkeligt høj beskyttelsesgrad, når der samtidig er massiv sejlads og sandsugning i Køge Bugt og konsekvenser af årtiers klapping af forurenede havneslam. Dertil kommer det grænseoverskridende aspekt.

DOF er fortsat repræsenteret i diverse råd, blandt andet brugerråd for Naturstyrelsen Hovedstaden, Amager Strandpark og Køge Bugt Strandpark. I forbindelse med sidstnævnte har DOF ved kommunerepræsentanter i Køge Bugt området deltaget i en proces om udarbejdelse af en ny og mere natur-rettet plejeplan for strandparken. Dertil kommer forskellige kortvarige brugerråd, som Københavns Kommune nedsætter i forbindelse med revision af plejeplaner (kaldet udviklingsplaner) for kommunens fredede parker. I 2024 blev det blandt andet til udviklingsplaner for Valbyparken og Grøndalsparken.

Aftalen mellem DOF og Miljøministeriet ("Ministeraftalen") indeholder blandt dialog mellem parterne på nationalt og lokalt plan. På det årlige dialogmøde med Naturstyrelsen Hovedstaden

drøftedes sædvanen tro blandt andet engfugleforvaltning og rovfuglereder. I forhold til sidstnævnte mangler vi fortsat frivillige til at lokalisere reder, så Naturstyrelsen kan optage disse på sit "pas-på kort". Andre emner var kommende revision af plejeplan for Vestvolden og revisionen af Amager-naturparkplanen. Vi rejste også spørgsmålet om, hvordan stormflodssikringsarbejderne på Sydamager også kan tilgodesee de kystlevende vadefugle, der forventes at miste levesteder, når havniveauerne stiger.

De lokale indsats i kommunerne

Lokalafdelingens arbejde for fuglebeskyttelse og kontakt til lokalsamfundene bæres af mange frivillige, herunder kommunerepræsentanterne, hvis bidrag er uvurderligt, bl.a. som repræsentanter i de respektive kommuners grønne råd. Vi har i NPU ikke haft overskud til at følge og beskrive denne fyldestgørende. I det følgende præsenteres enkelte nedslag.

I Gentofte Kommune leverer Thomas Vikstrøm en eksemplarisk indsats med kommentering af kommunale planer, støtte til naturplejeindsatser, kritisk opmærksomhed på forvaltningen af Gentofte Sø med mere – i et tæt samarbejde med andre grønne foreninger.

I Lejre Kommune er Søren Peter Pinnerup blandt andet redekoordinator for et af kommunens 3 havørnepar.

Fra Roskilde Kommune kunne Per Frydenlund på mødet i oktober berette om storstilede planer for etablering af en ring af grønne områder omkring byen. Der er desuden årlige fugleoptællinger i Roskilde Fjord, hvor Eskildsø med en stigende ederfuglebestand er Roskildeområdets suverænt bedste fuglelokalitet.

Københavns Kommune er allerede berørt flere gange tidligere. Peter Nicolaj Halvorsen kunne desuden fortælle om Nordhavn, hvor planer for et fremtidigt grønt område p.t. er omfattet af en arkitektkonkurrence. Parkbrugerrådene, hvor borgere og organisationer inddrages i udarbejdelse af plejeplaner, er sammen med den nye biodiversitetsstrategi udtryk for, at kommunens forvaltning også er lydhør overfor naturarrangementer, i hvert fald når de ikke kolliderer med økonomiske hensyn.

I Gladsaxe Kommune (Knud Flensted og Jens Mortensen) er der naturgræsning med heste, hvilket nu udvides til naboarealer i Københavns Kommune.

Herlev Kommune (Jens Mortensen) kan prale af Smør- og Fedtmosen, hvor der er ynglende hvinand i opsatte redekasser og årlig deltagelse i Tårnenes Dag. Der er desuden planer om helårsgræsning.

I Brøndby, Vallensbæk og Ishøj Kommuner holder Steen Andersen DOF-fanen højt. Der arbejdes med en omfattende artsregistrering som forberedelse til en ny målrettet plejeplan for Strandparken. Mere dobbeltydigt er en ny anlægslov, der blandt andet ophæver virkninger af strandbeskyttelses-linjen i området. På plussiden får Holmesø med de to fugleøer en særlig status som område til udvikling af natur. Der er også udsigt til andre naturforbedringer, herunder flytning af boldbaner væk fra strandengen ved Store Vejleås udløb og etablering af to nye fugleøer i Jægersø. Andre indsatser handler om artsregistreringer i moser ved Tranegilde og opsætning af redekasser til rovfugle og ugler. Der arbejdes også på indsatser for fuglene i industri- og boligområder, i samarbejde med lokale borgergrupper.

I Frederiksberg Kommune holder Thyge Nygaard øje med tagrenoveringer og konsekvenserne for mursejlere. Et politisk ønske om duebekæmpelse med Vandrefalkekasser blev skudt ned med henvisning til DOFs politik om ikke at opsætte redekasser til arten i 15 kilometers omkreds fra sjældne ynglefugles levesteder. På dagsordenen er desuden tiltag for øget biodiversitet og fremme af hjemmehørende plantearter til gavn for insektlivet og fuglelivet.

I Hvidovre Kommune er kommunens fredede naturområder på land velbeskyttede, og parkforvaltningen eksperimenterer med naturfremmende tiltag som afbrænding og veteranisering af træer. John Frisenvænge bliver ofte spurgt til råds, blandt andet af kommunens naturmedarbejder, der selv har en fortid i Naturpolitisk Udvalg. Derimod handler Naturstyrelsen egenrådigt, senest med fældning af ca. 9 hektar skov på Vestvolden i efteråret 2023. Det store stridsspørgsmål er kommunens landvindingsplaner, hvor projektet Holmene omfatter opfyldning af 3 kvadratkilometer kystnære havområder – et større areal end den omstridte Lynetteholmhalvø i København. Disse visioner har mødt stor modstand, blandt andet fra borgmestre langs Køge Bugt, der i forvejen kæmper med effekterne af Lynetteholmprojektets nu standsede "klapninger" og fortsat sandsugning. Senest har Hvidovres borgmester i januar 2025 udtalt, at de 9 øer opgives, men at man fortsat vil overveje landvinding i et nu uspecificeret omfang i tilknytning til kystsikring. Så måske det mest er kommunikationen, der er ændret.

Blandt de øvrige ildsjæle kan fremhæves Jesper Toft, der til fællesmødet i oktober delte ud af sine erfaringer med at beskytte og hjælpe mursejlerne. Det er blevet til en hjemmeside og Facebook-gruppe og samarbejde med brandvæsenet, der får øvet sig i håndtering af stiger samtidig med at de hjælper med opsætning af redekasser. I starten var udfordringen at skabe opmærksomhed for at nå ud til bygningsansvarlige inden de fjerner mursejlernes redepladser. Det er stadigvæk et stort problem, men nu er der i det mindste information at finde på en hjemmeside hos Miljøstyrelsen (p.t. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, SGAV). Der er dog fortsat for mange, der er uvidende om eller ligeglade med, at de bryder loven, hvis de ikke tager hensyn til mursejlerne. DOF København bidrog i 2022 økonomisk til en opdatering og trykning af pjecen "Byggeri og mursejlere", der blev rundsendt til bl.a. kommunerepræsentanterne. Pjecen kan stadigvæk findes elektronisk. Foruden bygherrer har Jesper også en tæt dialog med offentlige og private ejendomsforvaltere om delvis kompensation for tab af ynglemuligheder, og han har i samarbejde med frivillige fået fremstillet/indkøbt og opsat ca. 2500 redekasser på skoler, boligejendomme, i kirker med mere.

Fuglene takker for indsatsen

At indsatsen nytter, kan blandt andet ses på hjemmesiden Fugle på Kalvebod Fælled og i DOFT nr. 2024:4. Med fremgang til knap 400 par viber er Vestamager i den danske superliga blandt vadefuglelokalteter. Ynglebestanden er væsentligt større end på Tipperne og i Tøndermarsken og ikke meget mindre end Vejlernes. Stor Præstekrave gik også frem, så området nu rummer en af Danmarks største bestande af denne art. Med et halvt hundrede ynglepar er bestanden af Rødben nu på sit højeste niveau siden 1980. Klyden ynglede i store antal, men med dårlig ynglesucces pga. en våd juni. Der var yngleforsøg af Engryle, og Brushane og Stor Kobbersneppe viste sig også på egnede ynglepladser, dog uden yngleforsøg. Det lokale Havørnepar fik to unger på vingerne, godt hjulpet af områdets rige bestande af vade- og andefugle. Lokalafdelingen har også fortsat glæde af flere andre Havørnepar.

På rovfuglefronten kan også nævnes ynglende Rød Glente, der blandt andet havde slået sig ned i Vestskoven. Ravnens forsøgte sig flere steder rundt omkring i lokalafdelingen, med yngleforsøg i Søndermarken på Frederiksberg som det måske mest bemærkelsesværdige. Københavnerne

måtte derefter til Vestamager, Gentofte eller Vestskoven for at opleve Ravnen som ynglefugl. Så havde folk i Roskilde og på Stevns det lettere.

På den forstyrrelsesfri, kunstige ø Peberholm i Øresund har en koloni på 13 par af Skestork etableret sig nu på andet år. Det er artens eneste koloni uden for Jylland, og arten yngler i øvrigt ikke i Sverige. 40 fuglearter blev fundet ved Øresundsbrokonsortiets kortlægning på øen i år. Herunder to par Storspove, der er flyttet fra Saltholm. En medvirkende faktor er, at man er begyndt at rydde selvsået krat, efter øen i mange år har stået uden menneskelige indgreb som led i et eksperiment med at følge naturlig indvandring. Dog slipper vores fuglebestande ikke udenom de herskende epidemier, hvor blandt andet Saltholms Rovternekoloni blev næsten halveret (til 47 ynglepar) efter stor dødelighed i efteråret 2023, og flere i 2024 var flyttet til Møn.

Vandrefalkene er også tidligere hårdt ramt af fugleinfluenzaen, men i 2024 var der ynglefugle på Stevns Klint, ved Kyndbyværket i Roskilde Fjord og på Vestforbrændingen i Glostrup.

Splitternekolonien i Holmesø i Brøndby skal ikke glemmes – denne for området øst for Storebælt unikke koloni er sammen med blandt andet årlig yngleforekomst af Sorthovedet Måge et bevis på at det nytter at lave rævesikre fugleøer. Lokale observatører arbejder konstant for at forbedre beskyttelsen af øerne mod fredsforstyrrelser i båd og på paddleboard.

Disse succeser og deraf følgende oplevelsesmuligheder er resultatet af naturforbedringer og ihærdige naturvenners indsats. Godt gået, drenge og piger!

Således sammenfattet af John Frisenvænge, 18. januar 2025.

DOF Københavnsafdelingen
Køge Lokalgruppe

Årsberetning for 2024

Lokalgruppen

Gruppen fungerer selvstændigt under Lokalafdelingen for Københavnsområdet med ansvar for den tildelte pulje og afvikling af egne arrangementer.

Gruppen består af Gitte og Allan Kruse, Mogens Samuelson, Henning Skjelborg, Ole Pedersen, Søren Mygind og Marta Bagoly Grun. Vi har fået Søren Mygind tilbage i gruppen.

Ture

Vi skulle have afholdt 13 ture (3-8 timers varighed) i lokalområdet med Henning, Søren, Marta, Gitte og Allan som turledere.

Deltagerantallet var mellem 6 – 28 og til aftenarrangementerne op til 60. Det er en stor fordel for os at samarbejde med Køge Bibliotek. Deres annoncering rækker meget længere ud end vores.

Ud af de 13 planlagte ture, var vi nødt til at aflyse 3 på grund af vejret.

Turene har været: ørnetur til Sydsjælland i private biler, 2 sangfugleture, nattergaletur til Kirkestien, Regnemark mose, Ejby mose, Søholm, Ølsemagle revle, træktur til Stevns, Holmegårds mose, Borreby mose og juletur til Køge Sønakke.

Det er 8. år i træk, at vi har vandrefalk på Køge kirke. Desværre endnu uden yngleresultat på trods af den fine yngleplatform.

Aftenarrangementer

Vi har afholdt 3 aftenarrangementer i årets løb:

- Mursejlere med Jesper Toft på Køge Bibliotek
- Mit Lolland med Mads Hagen på Køge Bibliotek
- fotoaften: Vis dine billeder ved Allan i Det Grønne Hus

Generelt

Vi har deltaget i et stort arrangement sammen med Kulturfuglen og Køge Bibliotek på Ølsemagle revle med ca. 60 deltagere. Vi gentager arrangementet i 2025.

Allan deltager som vores repræsentant, i Naturrådsmøderne i Køge kommune.

Vi havde arrangeret en tur til Ejby mose for borgerforeningen i Ejby.

Vi har afholdt 4 gruppemøder i år. På møderne planlægger vi vores programmer.

Vi synes, at vi har et godt socialt sammenhold og vores arrangementer er meget ”nede på jorden”, hvor alle kan være med og hvor der altid er plads til nybegyndere og dumme spørgsmål. På vores aftenarrangementer møder vi mange medlemmer, der kommer langvejs fra.

Mål for 2025

Målet for 2025 er at fastholde aktivitetsniveauet. Med spændende foredrag, ture til gode fuglesteder, fotoudstillinger mv. i samarbejde med lokale foreninger – bl.a. DN og Kulturfuglen

Køge Lokalgruppen v/ Marta Bagoly Grun

FOTOGRUPPEN Dof Køge Bugt

2024 har været et travlt år for Fotogruppen. Vi startede året med at udstille vores fuglebilleder på Køge Bibliotek i januar måned. Udstillingen var fint besøgt og der har været mange gode tilbagemeldinger. Udstillingen resulterede i, at Fotogruppen fik 4 nye medlemmer.

I august, september og oktober har Fotogruppen udstillet på Køge Øjenklinik med 41 billeder. Øjenklinikken har fået så mange positive tilbagemeldinger fra deres patienter, at Øjenklinikken besluttede at købe alle billeder til permanent udstilling.

Der har i gennemsnit været en fototur om måneden. Turene er gået til lokaliteter på Sjælland ligesom der har været 2 ture til Skåne.

Der er afholdt 2 møder i foråret og 4 møder i efteråret. Der blandt medlemmer været et ønske om en øget mødefrekvens. Det er derfor besluttet, at der fra 2025 afholdes 10 møder om året.

På de afholdte møder har der været diskuteret fototeknik, billedbehandling og medlemmerne har fremvist billeder til bedømmelse og kommentarer. Et møde har været afsat til at diskutere vores etiske adfærd, når vi færdes i naturen på jagt efter fuglemotiver. Vi har ligeledes diskuteret, hvor de etiske grænser går, når vi efterfølgende forbedrer vores billeder digitalt.

I løbet af efteråret er yderligere 3 medlemmer kommet til. Vi er nu 25 medlemmer i gruppen. Det har betydet, at vi har søgt nye lokaler, da vi var vokset ud af Det Grønne Hus. Vi har derfor fået en aftale med Køge Kommune om, at vi kan benytte et mødelokale I Sundhedscentret den 1. onsdag i hver måned.

v/ Ole Pedersen

Roskilde Lokalgruppe

Roskilde lokalgruppe 2024

Vi har afholdt 12 ture, 2 velbesøgte foredrag og et punkt- og spontantællingskursus.

Ørneklubben havde 4 arrangementer fordelt hen over året og lavede også aktiviteter for børn på Ørnens Dag i Jyllinge. Den var vanen tro en sand publikumsbasker med adskillige hundrede deltagere.

Vi har lavet Ørn og Øl-ture for Herslev Bryghus, der så til gengæld sponsorerer øl og penge til hovedforeningen.

Det blev også til to nattegaleture for Hedeland Veteranbane.

Der var stuvende fuldt til årets Sort Måne-arrangement, hvor vi også fik uropført et værk komponeret til lejligheden, troldænderne og Kattinge Sø. Sidste års Sort Måne kunne man så i øvrigt læse om i Ugebladet Hjemmet i starten af december.

Vi har passet vores tjanser i bestyrelserne for Nationalparken Skjoldungernes Land og Naturnationalparken Bidstrupskovene, som kommunerepræsentanter, i skovbrugerråd og holdt dialogmøde med Naturstyrelsen.

Vi har også nydt at være mediedarlings. Ugebladet Hjemmet bragte i starten af februar en 2-siders artikel om mig og mit ørnekiggeri. På Ørnens Dag kom der flere forbi for at hilse på og sige, at de havde set mig i ugebladet og læst om arrangementet der :)

TV2 kom også forbi og lavede et indslag fra dagen, lokalradioen og Dagbladet ligeså.

...

DOF København
Seniorudvalget

Seniorudvalget har afholdt kvartalsvise møder, hvor blandt andet de kommende ture og foredrag blev tilrettelagt, derefter har de 4 turledere detaljeplanlagt turene. På møderne gennemgås også vores økonomi og i 2024 har vi brugt en del tid på at drøfte hvordan vi kan imødekomme de øgede økonomiske "krav" fra Frodes Folkehus i Vanløse, hvor vinterhalvårets foredrag afvikles. Samtidig drøftes mulige overnatningssteder/destinationer for kommende flerdagsture i bus – her har vi aftaler på plads til og med sommeren 2026.

Vi har i 2024 gennemført 3 **flerdagsture**:

- 18. – 20. marts afholdt vi den traditionsrige tur til Skåne-Tranås med fin deltagelse. Turen er sat til 30 deltagere inkl. Chauffør og turledere da det er stedets kapacitet. Her besøgte området fuglelokaliteter.
- 27. – 30. maj besøgte vi Öland hvor vi boede på Strand Hotell i Borgholm. Under opholdet besøgte vi lokaliteter fra øens nordspids til sydspidsen og vi var begunstigede af et fantastisk vejr på hele turen. I samme periode havde DOF Nordjylland også en bustur til Öland, hvor gruppen boede samme sted. Det gav anledning til gensidig erfaringsudveksling og tilrettelæggelse så begge grupper ikke kørte de samme steder hen samme dag.
- 30/9 – 3/10 besøgte vi Fyn og Langeland. Her boede vi på Danhostel Svendborg. På turen besøgte blandt andet Holckenhavn Fjord, Bøjden Nor, Fyns Hoved, Syberglund, Johannes Larsen Museet der havde en særudstilling med Lars Jønsson og Jens Gregersen, Tåsinge Vejle, Nørballe Nor, Tryggelev Nor, Gulstav Mose, Brændegård Sø (uden havørne men med 30 sølvhejrer) og Gyldensted Strand.

I 2024 har vi afviklet 15 **endagsture**, 9 i egne biler og 6 i bus – heraf 2 i Skåne. Turene i egne biler er typisk af 4 timers varighed, medens busturene er heldagsture fra 7.00 til 17.00.

Blandt turene i egne biler prøvede vi at gå en tur i Porsemosen hvor vi mødtes kl. 6.00 – der var 15 deltagere og en aftentur ved Sjælsø, hvor vi mødtes kl. 19.00 med 23 deltagere.

Der er afholdt 6 **foredrag** i Frodes Folkehus i Vanløse – en god lokalitet ved Vanløse Station, alle med pænt fremmøde. Ved de 3 i foråret var der ca. 80 deltagere, medens der til efterårets foredrag kun var omkring 50 deltagere. Den ene gang var der problemer med den offentlige trafik, hvilket kan være en medvirkende årsag.

Årets foredrag var:

- Hvorfor er der jagt på sortand og ikke på havlit, v. formand for vildtforvaltningsrådet Jan Eriksen
- Fugle i kunst, v. højskolelærer Kristian Tikøb Olsen
- Fugl af glæde, v. naturvejleder Allan Gudio Nielsen
- Mit liv som ringmærker, v. Johannes Bang
- Stødtænder og termitbo, v. naturfotograf Mads Hagen
- Flagermus i København, v. Inger Kærgaard

Grågåsen udsendes kvartalsvis via en mailliste til omkring 330 personer der på den måde informeres om afholdte og kommende ture og arrangementer. Vi har godt 350 på vores liste men ca. 20 er uden mailadresse.

Seniorudvalget består af Arne Borg (kasserer), Bjarne Rubner Andersen (turleder), Flemming Kragh Hansen (turleder), Grethe Wenzell (redaktør af Grågåsen), Jan Chr. Mollerup, Joan Klausen (turleder), Lis Geertz-Hansen (turleder), og Pamela Bartholomeusz.

På seniorudvalgets vegne
Bjarne Rubner Andersen

Alle ønskes et godt 2025
Ingelise Aarøe Petersen